EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 4.1.2022.
COM(2022) 4 final

2021/0438 (COD)

Prijedlog

ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o pružanju makrofinancijske pomoći Republici Moldovi

{SWD(2022) 1 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Posljednjih se godina Republika Moldova suočava s mnogim poteškoćama, među ostalim na gospodarskom i političkom planu. U 2020. pandemija bolesti COVID-19 i ljetna suša vrlo su negativno utjecale na rast. BDP je pao za 7 %, što je najveća recesija od svjetske financijske krize. Gospodarski pad pogoršala je dugotrajna politička kriza nakon predsjedničkih izbora u studenome 2020., koja je konačno riješena parlamentarnim izborima u srpnju 2021. Od kolovoza, kad je preuzela dužnost nova vlada usmjerena na reforme, sve političke snage u Moldovi (uključujući predsjednika, vladu i parlament) u suglasju su i podupiru zajednički ambiciozni program reformi, s naglaskom na ključnim područjima politike, kao što su reforme pravosudnog sektora, dobro upravljanje i borba protiv korupcije.

Međutim, unatoč obnovljenom političkom zamahu i snažnoj predanosti provedbi reformi, Moldova se i dalje suočava s velikim izazovima, kao što su upravljanje, korupcija, ograničeni administrativni kapaciteti i nedavna energetska kriza, što je dodatno oslabilo njezinu gospodarsku stabilnost i zbog čega je morala voditi zahtjevne pregovore s Gazpromom (novi sporazum o opskrbi plinom potpisan je 29. listopada).

U tom kontekstu i s obzirom na trajno velike potrebe Moldove za financiranjem (procjenjuje se da će 2022. manjak u vanjskom financiranju iznositi 1,2 % BDP-a), moldavska vlada zatražila je 19. studenoga 2021. novu makrofinancijsku pomoć od EU-a nakon dogovora na tehničkoj razini sklopljenog s MMF-om (objavljen 21. listopada 2021.) o trogodišnjem proširenom kreditnom instrumentu/proširenom instrumentu za financiranje u vrijednosti od 564 milijuna USD.

U kontekstu obnovljene političke stabilnosti i nakon temeljite procjene političke i gospodarske situacije u Moldovi, Komisija Europskom parlamentu i Vijeću predlaže pružanje nove makrofinancijske pomoći Republici Moldovi u iznosu od 150 milijuna EUR, od čega 120 milijuna EUR u obliku zajmova, a 30 milijuna EUR u obliku bespovratnih sredstava.

Predložena makrofinancijska pomoć pomogla bi Moldovi da pokrije dio preostalih potreba za vanjskim financiranjem, koje se procjenjuju na 480 milijuna USD, u kontekstu novog programa MMF-a u razdoblju 2021.–2025.

Sredstva bi se isplatila u tri obroka, pri čemu bi svaka isplata, uključujući prvu, bila strogo povezana s dobrim napretkom u provedbi programa MMF-a i niza dodatnih mjera politike o kojima će se dogovoriti Komisija i moldavska tijela i koje će biti navedene u memorandumu o razumijevanju. Memorandum o razumijevanju vjerojatno će se usredotočiti na reforme politika koje se odnose na povrat imovine povezane s bankovnim prijevarama iz 2014., nastavak reformi upravljanja javnim financijama, reformu pravosudnog sektora, energetski sektor te poslovno okruženje općenito. Očekuje se da će se predloženi program provesti usporedno s proračunskom potporom koja se financira u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju (NDICI).

Kako je dodatno objašnjeno u radnom dokumentu službi Komisije koji je priložen ovom Prijedlogu, Komisija smatra, među ostalim i na temelju procjene političke situacije koju je provela Europska služba za vanjsko djelovanje, da su ispunjeni politički i gospodarski preduvjeti za predloženi program makrofinancijske pomoći.

- **Opći kontekst**

Unatoč znatnom oporavku nakon teške recesije 2020., makroekonomski izgledi Moldove i dalje su nesigurni. To je djelomično posljedica i dalje teške situacije izazvane pandemijom (broj slučajeva bolesti COVID-19 raste, a procijepljenost je relativno niska – manje od 30 % do početka prosinca 2021.), kao i nedavne plinske krize zbog koje je Moldova pod dodatnim financijskim pritiskom. Postoje i znatne strukturne slabosti, posebno ograničeni administrativni kapaciteti, potreba za boljim upravljanjem i kontinuiranom borbom protiv korupcije.

Nakon naglog pada 2020. uzrokovanog pandemijom, gospodarstvo se u prvoj polovini 2021. znatno oporavilo. Međutim, zabilježeni rast BDP-a od 11,5 % uvelike se može pripisati niskoj početnoj razini. Predviđa se usporavanje rasta u drugoj polovini godine, uz povećanje inflacije i slabljenje potrošnje kućanstava. U tom kontekstu MMF i Svjetska banka predviđaju ukupni oporavak od oko 7 % za ovu godinu u cjelini, a sljedeće godine njegovo smanjenje na 4,5 % BDP-a.

Nakon znatne dezinflacije prošle godine, inflacija izmjerena indeksom potrošačkih cijena 2021. se znatno povećala i u listopadu je iznosila 8,8 %, što je znatno premašilo ciljnu stopu od 5 % ± 1,5 postotnih bodova koju je odredila Narodna banka Moldove. To se uglavnom može pripisati porastu cijena hrane i energije. Kao odgovor na visoki inflacijski pritisak središnja banka ove je godine nekoliko puta povećala svoju službenu stopu, koja je u listopadu iznosila 5,5 %. Narodna banka Moldove predviđa dvoznamenkastu inflaciju u prvoj polovini 2022. (do 15 %), za koju se pretpostavlja da će djelomično biti prolaznog karaktera, ali mogla bi dovesti i do daljnjeg pooštravanja monetarne politike.

Na temelju poboljšane perspektive rasta i većih poreznih prihoda Vlada je u rujnu izmijenila Zakon o državnom proračunu, predviđajući deficit niži od prvotno pretpostavljenog, tj. 5,1 % BDP-a u odnosu na 6,7 % BDP-a početkom 2021. Međutim, zbog aktualne energetske krize i budući da nadležna tijela planiraju uvesti nove kompenzacijske mjere za zaštitu najranjivijih potrošača, predviđa se da će se fiskalni položaj Moldove sljedeće godine pogoršati. Prema državnom proračunu za 2022., koji je 25. studenoga predstavljen parlamentu, proračunski deficit sljedeće će se godine povećati na 6 % BDP-a, što je visoko u odnosu na povijesne prosječne vrijednosti Moldove od oko 2 % BDP-a u razdoblju 2015.–2019. Predviđa se da će rashodi porasti za 7,6 milijardi MDL, a prihodi se povećati za 4,2 milijarde MDL, zahvaljujući većem iznosu naplaćenog PDV-a.

Zbog povećane potrošnje i bez obzira na dodatnu pomoć međunarodnih partnera usmjerenu na ublažavanje učinaka povećanja cijena energije, predviđa se da će se javni dug Moldove znatno povećati i u srednjoročnom razdoblju premašiti 40 % BDP-a, u usporedbi s oko 28 % BDP-a 2019., prije recesije izazvane pandemijom i plinske krize.

Nakon što se 2020. smanjio na 6,6 % BDP-a, deficit tekućeg računa u prvoj polovini 2021. povećao se na 14 % BDP-a, što je ponovno opteretilo platnu bilancu Moldove. Prema prognozama MMF-a deficit tekućeg računa do kraja ove godine dosegnut će 1,5 milijardi USD (oko 11 % BDP-a), što je gotovo dvostruko više u odnosu na prošlu godinu. To se uvelike može pripisati znatnom povećanju uvoza i izvoza u 2021. Od siječnja do rujna izvoz se povećao za 21,1 % u usporedbi s istim razdobljem 2020., ali rast uvoza bio je još veći (31,7 %).

Devizne rezerve Moldove pokazale su se stabilnima tijekom pandemije 2020., a u 2021. su se povećale i zadržale se na visokoj razini u odnosu na povijesne vrijednosti te su krajem rujna iznosile 4 milijarde USD. To znači da se njima može pokriti osmomjesečni uvoz, u velikoj mjeri zahvaljujući tome što je MMF Moldovi u kolovozu dodijelio posebna prava vučenja u

iznosu od 236 milijuna USD, kao dio globalnog odgovora Fonda na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Europski parlament i Vijeće donijeli su 25. svibnja 2020. Odluku br. 701/2020/EU, kojom je Republici Moldovi pružena prethodna makrofinancijska pomoć u obliku zajmova u iznosu od 100 milijuna EUR (kao dio paketa makrofinancijske pomoći zemljama kandidatkinjama, potencijalnim zemljama kandidatkinjama i zemljama susjedstva u kontekstu pandemije bolesti COVID-19). Ta je pomoć u potpunosti isplaćena u razdoblju 2020.–2021.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

EU i Republika Moldova s godinama su izgradili blizak politički i gospodarski odnos, koji je doveo do sklapanja Sporazuma o pridruživanju (uključujući DCFTA), koji je potpisan 27. lipnja 2014. i u potpunosti je stupio na snagu 1. srpnja 2016., a u programu pridruživanja utvrđen je popis prioriteta za zajednički rad. Posljednji program pridruživanja za razdoblje 2017.–2019. produljen je za jednu godinu (zbog prošlogodišnje pandemije), a u pripremi je novi dokument za razdoblje 2021.–2027.

Gospodarske veze Moldove i EU-a dobro su razvijene. EU je i dalje glavni trgovinski partner Moldove, na kojeg otpada 52 % njezine ukupne trgovine u 2020. (oko 67 % ukupnog izvoza i 45 % ukupnog uvoza Moldove), a slijede ga Rusija (9 %) i Kina (8 %).

Zemlje obuhvaćene europskom politikom susjedstva imaju pravo zatražiti makrofinancijsku pomoć (ako ispunjavaju određene uvjete). Makrofinancijska pomoć EU-a bila bi dopuna bespovratnim sredstvima mobiliziranima u okviru NDICI-ja i drugih programa EU-a, posebno u pogledu uvjeta predviđenih u okviru paketâ proračunske potpore koje provodi EU. Makrofinancijskom pomoći EU-a poduprlo bi se moldavske vlasti u donošenju primjerenog okvira za makroekonomsku politiku i strukturne reforme te povećalo dodanu vrijednost i učinkovitost ukupnih financijskih intervencija EU-a, uključujući intervencije u okviru drugih financijskih instrumenata.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna je osnova Prijedloga članak 212. UFEU-a.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Prijedlog je u skladu s načelom supsidijarnosti jer države članice ne mogu same dostatno ostvariti ciljeve obnove kratkoročne makroekonomske stabilnosti u Republici Moldovi, nego se oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije. Glavni su razlozi proračunska ograničenja na nacionalnoj razini i potreba za dobrom koordinacijom donatora radi što većeg opsega i učinkovitosti pomoći.

- **Proporcionalnost**

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti: ograničen je na minimum potreban za ostvarenje ciljeva kratkoročne makroekonomske stabilnosti i ne prelazi ono što je potrebno za tu svrhu.

Kako je Komisija utvrdila na temelju procjena MMF-a u kontekstu proširenog instrumenta za financiranje, predložena nova makrofinancijska pomoć iznosi 36 % procijenjenog preostalog manjka u financiranju za razdoblje 2021.–2025. To je u skladu sa standardnim praksama raspodjele tereta za programe makrofinancijske pomoći (za zemlju s kojom je sklopljen

sporazum o pridruživanju gornja granica bila bi 60 % u skladu sa zaključcima Vijeća ECOFIN od 8. listopada 2002.), uzimajući u obzir pomoć koju su Moldovi obećali drugi bilateralni i multilateralni donatori.

- **Odabir instrumenta**

Financiranje projekata ili tehnička pomoć ne bi bili pogodni ni dostatni za postizanje makroekonomskih ciljeva. Ključna dodana vrijednost makrofinancijske pomoći u usporedbi s drugim instrumentima EU-a bila bi ublažavanje ograničenja u vanjskom financiranju i doprinos stvaranju stabilnog makroekonomskog okvira, među ostalim promicanjem održivog stanja platne bilance i proračuna, te primjerenog okvira za strukturne reforme. Doprinoseći uspostavi primjerenog sveobuhvatnog okvira za politike, makrofinancijskom pomoći može se povećati učinkovitost mjera koje se financiraju u Moldovi u okviru drugih, uže usmjerenih financijskih instrumenata EU-a.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Savjetovanja s dionicima**

Makrofinancijska pomoć pruža se kao sastavni dio međunarodne potpore gospodarskoj stabilizaciji u Republici Moldovi. Tijekom pripreme ovog prijedloga makrofinancijske pomoći službe Komisije savjetovale su se s MMF-om i Svjetskom bankom, koji su već pokrenuli opsežne programe financiranja te pripremaju nove programe. Komisija se 25. studenoga 2021. savjetovala s Gospodarskim i financijskim odborom na razini zamjenikâ i on je podržao prijedlog. Komisija je i u redovitom kontaktu s moldavskim vlastima.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

U skladu sa zahtjevima Financijske uredbe, u kontekstu paketa makrofinancijske pomoći donesenog zbog bolesti COVID-19, službe Komisije provele su operativnu procjenu financijskih kanala i administrativnih postupaka u Moldovi kako bi utvrdile jesu li uspostavljenim postupcima za upravljanje programima pomoći, među ostalim makrofinancijske pomoći, osigurana primjerena jamstva. Konačno izvješće konzultantskog društva o operativnoj procjeni zaprimljeno je u lipnju 2020. U izvješću se navodi da je ostvaren jasan napredak u sustavima upravljanja javnim financijama i drugim financijskim kanalima od 2015., kad je proveden posljednji postupak, te se zaključuje da se status financijskih kanala i postupaka u Moldovi smatra povoljnim za sljedeći program makrofinancijske pomoći. Kretanja u tom području i dalje će se pomno pratiti, među ostalim i na temelju redovitih izvješća o napretku reformi u upravljanju javnim financijama koje sastavlja Delegacija EU-a u Kišinjevu.

- **Procjena učinka**

Makrofinancijska pomoć EU-a izvanredni je instrument za hitne slučajeve namijenjen otklanjanju ozbiljnih poteškoća povezanih s platnom bilancom u trećim zemljama. Stoga je ovaj prijedlog makrofinancijske pomoći izuzet od uvjeta provedbe procjene učinka u skladu s Komisijinim Smjernicama za bolju regulativu (SWD(2015) 111 final) zbog političkog imperativa brzog djelovanja u hitnoj situaciji koja zahtijeva brz odgovor.

Komisijini prijedlozi makrofinancijske pomoći općenito se temelje na iskustvu stečenom *ex post* evaluacijama ranijih programa u susjedstvu EU-a. Novom makrofinancijskom pomoći i pratećim programom gospodarske prilagodbe i reformi doprinijet će se smanjenju kratkoročnih financijskih potreba Moldove te istodobno poduprijeti mjere politike usmjerene na jačanje srednjoročne platne bilance i fiskalne održivosti te povećanje održivog rasta, čime

se dopunjuje program koji će donijeti Izvršni odbor MMF-a. Ti politički uvjeti trebali bi doprinijeti otklanjanju nekih temeljnih slabosti koje su tijekom godina uočene u moldavskom gospodarstvu i sustavu gospodarskog upravljanja. U načelu, neki bi od tih uvjeta mogle biti reforme za bolje upravljanje u financijskom sektoru, upravljanje javnim financijama, reforme energetskog sektora i prateće mjere za jačanje sustava socijalne sigurnosti, poboljšanje investicijske klime i potporu provedbi sporazuma o DCFTA-u.

- **Temeljna prava**

Zemlje obuhvaćene europskom politikom susjedstva imaju pravo zatražiti makrofinancijsku pomoć. Preduvjet za odobravanje takve pomoći jest da zemlja poštuje učinkovite demokratske mehanizme (uključujući višestranački parlamentarni sustav) i vladavinu prava, te zajamči poštovanje ljudskih prava.

Obnovljena predanost reformama i snažna politička volja novih moldavskih vlasti, koje su stupile na dužnost nakon izbora u srpnju, u ključnim područjima reformi, uključujući pravosudni sektor, dobro upravljanje, vladavinu prava i borbu protiv korupcije, jasan su pozitivan signal. Vlasti su spremne provesti te reforme na transparentan način i u skladu sa standardima EU-a. U tom se smislu smatra da je politički preduvjet za program makrofinancijske pomoći ispunjen.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Predviđa se da će predloženi program makrofinancijske pomoći Moldovi u iznosu od 150 milijuna EUR biti isplaćen u tri jednaka obroka u razdoblju od 2022. do 2024. Financijskim programiranjem za razdoblje 2022.–2024. omogućuje se financiranje komponente bespovratnih sredstava u iznosu od 30 milijuna EUR iz raspoloživog proračuna u proračunskoj liniji 14 20 03 01 „Bespovratna sredstva u okviru makrofinancijske pomoći (MFP)”. Za zajmovnu komponentu u iznosu od 120 milijuna EUR potrebno izdvajanje rezervacija po stopi od 9 % Jamstva za vanjsko djelovanje programirat će se u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju (NDICI) u ukupnom iznosu od 10,8 milijuna EUR (proračunska linija 14 02 01 70 „NDICI – Izdvajanje rezervacija za zajednički fond za rezervacije”).

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Europska unija stavit će Moldovi na raspolaganje makrofinancijsku pomoć u ukupnom iznosu od 150 milijuna EUR u obliku srednjoročnih i dugoročnih zajmova, uključujući komponentu bespovratnih sredstava, čime će doprinijeti pokrivanju preostalih potreba te zemlje za vanjskim financiranjem u razdoblju 2022.–2024. Planira se da će se makrofinancijska pomoć isplatiti u tri obroka ravnomjerno raspoređena tijekom razdoblja njezina trajanja, pod uvjetom da se mjere politike povezane sa svakim obrokom potpuno i pravodobno provedu.

Pomoći će upravljati Komisija. Primjenjuju se posebne odredbe o sprečavanju prijevara i drugih nepravilnosti, u skladu s Financijskom uredbom.

Komisija i moldavske vlasti dogovorili bi memorandum o razumijevanju u kojem bi se utvrdile mjere strukturne reforme povezane s predloženim programom makrofinancijske pomoći, uključujući rokove i redoslijed. Nadalje, kao što je to obično slučaj s makrofinancijskom pomoći, isplate bi, među ostalim, bile uvjetovane zadovoljavajućim revizijama u okviru programa MMF-a te napretkom u provedbi Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Moldove i Detaljnog i sveobuhvatnog sporazuma o slobodnoj trgovini

(DCFTA). Komisija će blisko surađivati s moldavskim vlastima radi praćenja napretka u pogledu navedenih mjera politike i preduvjeta.

2021/0438 (COD)

Prijedlog

ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o pružanju makrofinancijske pomoći Republici Moldovi

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 212.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

(1) Odnosi između Europske unije („Unija”) i Republike Moldove („Moldova”) nastavljaju se razvijati unutar okvira europske politike susjedstva i Istočnoga partnerstva. Moldova se priključila Istočnom partnerstvu 2009., nakon čega su pokrenuti pregovori između Unije i Moldove o sporazumu o pridruživanju. Taj sporazum, kojim je obuhvaćeno i postupno uvođenje detaljnog i sveobuhvatnog područja slobodne trgovine (DCFTA), potpisan je u lipnju 2014., a na snagu je stupio 1. srpnja 2016.

(2) Na gospodarstvo Moldove znatno su utjecali recesija 2020. uzrokovana pandemijom bolesti COVID-19, dugotrajni politički zastoj u zemlji nakon predsjedničkih izbora u studenome 2020. i nedavna energetska kriza. Ta je situacija doprinijela velikom manjku u financiranju Moldove, pogoršanju njezina vanjskog položaja i povećanju njezinih fiskalnih potreba.

(3) Nakon izbora u srpnju 2021. nova moldavska vlada pokazala je snažnu predanost daljnjim reformama ambicioznim programom „Moldova u dobrim vremenima 2021.–2025.”, s naglaskom na ključnim područjima politike, uključujući, među ostalim, reforme pravosudnog sektora, borbu protiv korupcije, dobro upravljanje i vladavinu prava.

(4) Zahvaljujući obnovljenoj predanosti reformama i snažnoj političkoj volji vlasti su znatno ubrzale provedbu reformi, što je Moldovi omogućilo da uspješno dovrši program makrofinancijske pomoći odobren zbog pandemije bolesti COVID-19[1] jer su provedene sve reformske mjere dogovorene s Unijom u Memorandumu o razumijevanju, uz iznimku jedne mjere – povrata imovine – za koju je odobreno izuzeće. U tu se svrhu Komisija savjetovala s Odborom država članica, koji nije imao prigovora.

(5) Nakon što je došlo do zastoja u donošenju novog programa MMF-a dogovorenog 2020., MMF je ponovno pokrenuo dijalog s Moldovom nakon izbora u srpnju 2021. i postigao dogovor na tehničkoj razini (21. listopada 2021.) o programu u okviru

[1] Odluka (EU) 2020/701 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 2020. o pružanju makrofinancijske pomoći partnerima u procesu proširenja i partnerima u susjedstvu u kontekstu krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19, SL L 165, 27.5.2020., str. 31.–37.

proširenog kreditnog instrumenta/proširenog instrumenta za financiranje u vrijednosti od 564 milijuna USD. Novi program donesen je odlukom Izvršnog odbora MMF-a [20. prosinca 2021.]. Njegov je cilj poduprijeti gospodarski oporavak i pokrenuti ambiciozan plan upravljanja i institucijskih reformi, ojačati transparentnost i odgovornost, povećati predvidljivost javnih politika, ojačati financijske institucije i potaknuti deregulaciju.

(6) Zbog pogoršane gospodarske situacije i nepovoljnih prognoza Moldova je u studenome 2021. zatražila dodatnu makrofinancijsku pomoć Unije.

(7) Unija je u okviru Europskog instrumenta za susjedstvo Moldovi okvirno namijenila 518,15 milijuna EUR za razdoblje 2014.–2020., uključujući proračunsku potporu i tehničku pomoć. Jedinstvenim okvirima za potporu za razdoblja 2014.–2017. i 2017.–2020. utvrđen je prioritetni sektor za suradnju s Moldovom financiranu sredstvima iz Europskog instrumenta za susjedstvo u prethodnom proračunskom razdoblju. Prioriteti za razdoblje 2021.–2027. utvrdit će se u novom višegodišnjem okvirnom programu, koji je pripremljen u bliskoj suradnji sa svim relevantnim dionicima.

(8) Budući da je Moldova obuhvaćena europskom politikom susjedstva, trebala bi se smatrati zemljom koja ispunjava uvjete za primanje makrofinancijske pomoći Unije.

(9) Makrofinancijska pomoć Unije trebala bi biti izvanredan financijski instrument nevezane i nenamjenske potpore platnoj bilanci čija je svrha zadovoljiti neposredne potrebe korisnika za vanjskim financiranjem te bi trebala podržati provedbu programa politike koji sadržava odlučne mjere za neposrednu prilagodbu i strukturne reforme radi kratkoročnog poboljšanja stanja platne bilance.

(10) S obzirom na još uvijek velik manjak u vanjskom financiranju Moldove, koji se ne može pokriti samo sredstvima koja su stavili na raspolaganje MMF i ostale multilateralne institucije, smatra se da je makrofinancijska pomoć Unije Moldovi zbog trenutačnih iznimnih okolnosti prikladan odgovor na zahtjev Moldove za potporu gospodarskoj stabilizaciji, u kombinaciji s programom MMF-a. Makrofinancijskom pomoći Unije dopunilo bi se sredstva stavljena na raspolaganje u okviru financijskog aranžmana MMF-a i doprinijelo gospodarskoj stabilizaciji i provedbi programa strukturnih reforma u Moldovi.

(11) Makrofinancijska pomoć Unije trebala bi doprinijeti ponovnoj uspostavi održivog stanja vanjskog financiranja Moldove, čime bi se podupro njezin gospodarski i socijalni razvoj.

(12) Očekuje se da će se makrofinancijska pomoć Unije pružati usporedno s isplatama proračunske potpore u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća[2].

(13) Iznos makrofinancijske pomoći Unije određuje se na temelju sveobuhvatne kvantitativne procjene preostalih potreba Moldove za vanjskim financiranjem, pri čemu se uzima u obzir njezina sposobnost financiranja vlastitim sredstvima, posebno međunarodnim pričuvama. Makrofinancijskom pomoći Unije trebali bi se dopuniti programi i sredstva koja stavljaju na raspolaganje MMF i Svjetska banka. Pri određivanju iznosa pomoći u obzir se uzimaju i očekivani financijski doprinosi

[2] Uredba (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. lipnja 2021. o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke br. 466/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2017/1601 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009 (SL L 209, 14.6.2021., str. 1.).

multilateralnih donatora te potreba za pravednom raspodjelom tereta između Unije i drugih donatora, kao i prethodna primjena drugih instrumenata Unije za vanjsko financiranje u Moldovi te dodana vrijednost sveukupne intervencije Unije.

(14) S obzirom na preostale potrebe Moldove za vanjskim financiranjem, razinu njezina gospodarskog razvitka, mjerenu dohotkom po stanovniku i stupnjem siromaštva, kapacitet da se financira vlastitim sredstvima, posebno svojim međunarodnim rezervama, te s obzirom na procjenu njezine sposobnosti otplate na temelju analize održivosti duga, dio pomoći trebao bi se dodijeliti u obliku bespovratnih sredstava.

(15) Komisija bi trebala osigurati pravnu i stvarnu usklađenost makrofinancijske pomoći Unije s ključnim načelima, ciljevima i mjerama poduzetima u okviru različitih područja vanjskog djelovanja i ostalih relevantnih politika Unije.

(16) Makrofinancijska pomoć Unije trebala bi poduprijeti vanjsku politiku Unije prema Moldovi. Komisija i Europska služba za vanjsko djelovanje trebale bi blisko surađivati tijekom cijele provedbe makrofinancijske pomoći kako bi osigurale usklađenost i dosljednost vanjske politike Unije.

(17) Makrofinancijska pomoć Unije trebala bi poduprijeti predanost Moldove vrijednostima koje dijeli s Unijom, kao što su demokracija, vladavina prava, dobro upravljanje, poštovanje ljudskih prava, održivi razvoj i smanjenje siromaštva, te njezinu predanost načelima otvorene, uređene i pravedne trgovine.

(18) Preduvjet za odobravanje makrofinancijske pomoći Unije jest da Moldova poštuje učinkovite demokratske mehanizme (uključujući višestranački parlamentarni sustav) i vladavinu prava te zajamči poštovanje ljudskih prava. Osim toga, posebni ciljevi makrofinancijske pomoći Unije trebali bi ojačati učinkovitost, transparentnost i odgovornost sustava upravljanja javnim financijama te upravljanja i nadzora u financijskom sektoru Moldove i potaknuti strukturne reforme za postizanje održivog i uključivog rasta, otvaranje radnih mjesta i fiskalnu konsolidaciju. Komisija i Europska služba za vanjsko djelovanje trebale bi redovito pratiti napredak u ispunjavanju preduvjeta i postizanju navedenih ciljeva.

(19) Radi učinkovite zaštite financijskih interesa Unije u vezi s makrofinancijskom pomoći Unije, Moldova bi trebala poduzeti odgovarajuće mjere za sprečavanje i borbu protiv prijevara, korupcije i drugih nepravilnosti povezanih s pomoći. Nadalje, trebalo bi predvidjeti da Komisija obavlja provjere, a Revizorski sud revizije.

(20) Dodjelom makrofinancijske pomoći Unije ne dovode se u pitanje ovlasti Europskog parlamenta i Vijeća kao proračunskog tijela.

(21) Iznosi makrofinancijske pomoći pružene u obliku bespovratnih sredstava te iznosi potrebnih sredstava za makrofinancijsku pomoć u obliku zajmova trebali bi biti u skladu s odobrenim proračunskim sredstvima predviđenima u višegodišnjem financijskom okviru.

(22) Makrofinancijskom pomoći Unije trebala bi upravljati Komisija. Kako bi Europski parlament i Vijeće mogli pratiti provedbu ove Odluke, Komisija bi ih trebala redovito obavješćivati o razvoju događaja u pogledu pomoći i dostavljati im relevantne dokumente.

(23) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Odluke Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća[3].

(24) Makrofinancijska pomoć Unije trebala bi podlijegati uvjetima ekonomske politike, koji će biti utvrđeni u memorandumu o razumijevanju. Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta provedbe te radi učinkovitosti Komisija bi trebala biti ovlaštena pregovarati o tim uvjetima s moldavskim tijelima, pod nadzorom odbora predstavnika država članica u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011. U skladu s tom uredbom u svim bi se slučajevima u pravilu trebao primjenjivati savjetodavni postupak, osim ako je u njoj predviđeno drukčije. Zbog mogućeg znatnog učinka pomoći veće od 90 milijuna EUR za iznose koji prelaze taj prag prikladno je provesti postupak ispitivanja. S obzirom na iznos makrofinancijske pomoći Unije Moldovi, postupak ispitivanja trebao bi se primjenjivati na donošenje memoranduma o razumijevanju te na smanjenje, suspenziju ili ukidanje pomoći,

DONIJELI SU OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Unija Moldovi stavlja na raspolaganje makrofinancijsku pomoć („makrofinancijska pomoć Unije”) u iznosu od najviše 150 milijuna EUR radi potpore gospodarskoj stabilizaciji i opsežnom programu reformi u toj zemlji. Od tog se najvišeg iznosa do 120 milijuna EUR dodjeljuje u obliku zajmova, a do 30 milijuna EUR u obliku bespovratnih sredstava. Dodjela makrofinancijske pomoći Unije ovisi o odobrenju proračuna Unije za relevantnu godinu od strane Europskog parlamenta i Vijeća. Pomoć doprinosi pokrivanju potreba platne bilance Moldove utvrđenih u programu MMF-a.

2. Radi financiranja zajmovne komponente makrofinancijske pomoći Unije Komisija je ovlaštena u ime Unije pozajmiti potrebna sredstva na tržištima kapitala ili od financijskih institucija te ih potom u obliku zajma dodijeliti Moldovi. Prosječno dospijeće zajma iznosi najviše 15 godina.

3. Isplatom makrofinancijske pomoći Unije upravlja Komisija u skladu sa sporazumima i dogovorima postignutima između Međunarodnog monetarnog fonda („MMF”) i Moldove te glavnim načelima i ciljevima gospodarskih reformi navedenima u Sporazumu o pridruživanju između EU-a i Moldove (uključujući DCFTA), koji je sklopljen u okviru europske politike susjedstva.

   Komisija redovito obavješćuje Europski parlament i Vijeće o razvoju događaja u pogledu makrofinancijske pomoći Unije, među ostalim o isplatama te pomoći, te pravovremeno dostavlja tim institucijama relevantne dokumente.

4. Makrofinancijska pomoć Unije stavlja se na raspolaganje na razdoblje od dvije i pol godine počevši od prvog dana nakon stupanja na snagu Memoranduma o razumijevanju iz članka 3. stavka 1.

5. Ako se potrebe Moldove za financiranjem tijekom razdoblja isplate makrofinancijske pomoći Unije znatno smanje u usporedbi s prvotnim predviđanjima, Komisija u

[3] Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

skladu s postupkom ispitivanja iz članka 7. stavka 2. smanjuje iznos pomoći ili tu pomoć suspendira ili ukida.

Članak 2.

1. Preduvjet za odobravanje makrofinancijske pomoći Unije jest da Moldova poštuje učinkovite demokratske mehanizme (uključujući višestranački parlamentarni sustav) i vladavinu prava te zajamči poštovanje ljudskih prava.

2. Komisija i Europska služba za vanjsko djelovanje prate ispunjavanje tog preduvjeta tijekom cijelog trajanja makrofinancijske pomoći Unije.

3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se u skladu s Odlukom Vijeća 2010/427/EU[4].

Članak 3.

1. U skladu s postupkom ispitivanja iz članka 7. stavka 2. Komisija dogovara s moldavskim tijelima jasno definirane uvjete ekonomske politike i financijske uvjete, s naglaskom na strukturnim reformama i zdravim javnim financijama, na kojima se temelji makrofinancijska pomoć Unije i bit će utvrđeni u memorandumu o razumijevanju („Memorandum o razumijevanju”), u kojem će biti naveden rok za njihovo ispunjenje. Uvjeti ekonomske politike i financijski uvjeti utvrđeni u Memorandumu o razumijevanju moraju biti u skladu sa sporazumima ili dogovorima iz članka 1. stavka 3., među ostalim s programima makroekonomske prilagodbe i strukturnih reformi koje Moldova provodi uz potporu MMF-a.

2. Uvjetima iz stavka 1. posebno se nastoji povećati učinkovitost, transparentnost i odgovornost sustava upravljanja javnim financijama u Moldovi, među ostalim i kad je riječ o korištenju makrofinancijske pomoći Unije. Pri oblikovanju mjera politike također se na odgovarajući način uzima u obzir napredak u području uzajamnog otvaranja tržišta, razvoja uređene i pravedne trgovine i drugih prioriteta u kontekstu vanjske politike Unije. Komisija redovito prati napredak u postizanju tih ciljeva.

3. Pojedinosti o financijskim uvjetima makrofinancijske pomoći Unije utvrđuju se u ugovoru o zajmu i ugovoru o bespovratnim sredstvima koje će sklopiti Komisija i Moldova.

4. Komisija redovito provjerava jesu li uvjeti iz članka 4. stavka 3. i dalje ispunjeni te je li ekonomska politika Moldove usklađena s ciljevima makrofinancijske pomoći Unije. Pritom Komisija blisko surađuje s MMF-om i Svjetskom bankom te, prema potrebi, s Europskim parlamentom i Vijećem.

Članak 4.

1. Podložno uvjetima iz stavka 3., Komisija stavlja na raspolaganje makrofinancijsku pomoć Unije u obrocima, pri čemu se svaki sastoji od zajma i bespovratnih sredstava. Iznos svakog obroka utvrđuje se u Memorandumu o razumijevanju iz članka 3.

[4] Odluka Vijeća 2010/427/EU od 26. srpnja 2010. o utvrđivanju ustroja i rada Europske službe za vanjsko djelovanje (SL L 201, 3.8.2010., str. 30.).

2. Za iznose makrofinancijske pomoći Unije u obliku zajmova formiraju se, prema potrebi, rezervacije, u skladu s Uredbom Europskog parlamenta i Vijeća (EU) 2021/947.

3. Komisija odlučuje o isplati obrokâ podložno ispunjenju sljedećih uvjeta:

(a) preduvjet iz članka 2.;

(b) stalno zadovoljavajući rezultati provedbe programa politike koji sadržava odlučne mjere za prilagodbu i strukturne reforme potpomognute nepreventivnim kreditnim aranžmanom s MMF-om;

(c) zadovoljavajuća provedba uvjeta ekonomske politike i financijskih uvjeta dogovorenih u Memorandumu o razumijevanju.

Drugi se obrok u načelu isplaćuje najranije tri mjeseca nakon isplate prvog obroka. Treći se obrok u načelu isplaćuje najranije tri mjeseca nakon isplate drugog obroka.

4. Ako uvjeti iz stavka 3. nisu ispunjeni, Komisija privremeno suspendira ili ukida isplatu makrofinancijske pomoći Unije. U tom slučaju obavješćuje Europski parlament i Vijeće o razlozima te suspenzije ili ukidanja.

5. Makrofinancijska pomoć Unije isplaćuje se Narodnoj banci Moldove. Podložno odredbama koje treba dogovoriti u memorandumu o razumijevanju, uključujući potvrdu preostalih potreba za proračunskim financiranjem, sredstva Unije mogu se prenijeti moldavskom Ministarstvu financija kao krajnjem korisniku.

Članak 5.

1. Operacije uzimanja i davanja zajmova povezane sa zajmovnom komponentom makrofinancijske pomoći Unije izvršavaju se u eurima koristeći isti datum valute i ne smiju prouzročiti promjenu dospijeća za Uniju te je ne smiju izložiti valutnim ili kamatnim rizicima ili bilo kakvom drugom komercijalnom riziku.

2. Ako okolnosti to dopuštaju i na zahtjev Moldove, Komisija može poduzeti potrebne korake kako bi osigurala da se u uvjete zajma uključi odredba o prijevremenoj otplati i da se ona podudara s odgovarajućom odredbom uvjeta za operacije uzimanja zajma.

3. Ako okolnosti dopuštaju poboljšanje kamatne stope na zajam i ako Moldova to zatraži, Komisija može odlučiti refinancirati cijelo prvotno zaduživanje ili jedan njegov dio ili može restrukturirati odgovarajuće financijske uvjete. Poslovi refinanciranja ili restrukturiranja provode se u skladu sa stavcima 1. i 4. i ne smiju imati za posljedicu produženje dospijeća dotičnog zaduživanja ili povećanje iznosa glavnice nepodmirene na datum refinanciranja ili restrukturiranja.

4. Sve troškove koji su nastali za Uniju, a koji se odnose na operacije uzimanja i davanja zajmova u skladu s ovom Odlukom, snosi Moldova.

5. Komisija obavješćuje Europski parlament i Vijeće o razvoju događaja u vezi s operacijama iz stavaka 2. i 3.

Članak 6.

1. Makrofinancijska pomoć Unije provodi se u skladu s Uredbom (EZ, Euratom) br. 1046/2018 Europskog parlamenta i Vijeća[5].

2. Provedbom makrofinancijske pomoći Unije upravlja se izravno.

3. Ugovor o zajmu i ugovor o bespovratnim sredstvima koji se sklapaju s moldavskim tijelima sadržavaju odredbe kojima se:

(a) osigurava da Moldova redovito provjerava jesu li financijska sredstva odobrena iz proračuna Unije pravilno iskorištena, poduzima odgovarajuće mjere radi sprečavanja nepravilnosti i prijevara te, prema potrebi, pokreće pravne postupke radi osiguravanja povrata svih sredstava isplaćenih na temelju ove Odluke koja nisu pravilno iskorištena;

(b) osigurava zaštita financijskih interesa Unije, posebno utvrđivanjem posebnih mjera za sprečavanje i suzbijanje prijevara, korupcije i svih drugih nepravilnosti koje utječu na makrofinancijsku pomoć Unije, u skladu s Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95[6], Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) br. 2185/96[7], Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća[8] te, za države članice koje sudjeluju u pojačanoj suradnji u vezi s Uredom europskog javnog tužitelja, Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939[9]. U tu će svrhu Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) biti izričito ovlašten provoditi istrage, posebno provjere i inspekcije na terenu, uključujući digitalne forenzičke operacije i razgovore; Komisiju ili njezine predstavnike izričito ovlašćuje za provedbu provjera, uključujući provjere i inspekcije na terenu;

(c) Komisiju i Revizorski sud izričito ovlašćuje za provođenje revizija tijekom i nakon razdoblja dostupnosti makrofinancijske pomoći Unije, uključujući revizije dokumentacije te revizije na terenu, primjerice operativne procjene;

(d) osigurava da Unija ima pravo na prijevremenu otplatu zajma i/ili puni povrat bespovratnih sredstava ako se u vezi s upravljanjem makrofinancijskom pomoći Unije utvrdi da je Moldova sudjelovala u prijevari ili korupciji ili u bilo kojoj drugoj nezakonitoj aktivnosti koja šteti financijskim interesima Unije.

(e) osigurava da sve troškove koji su nastali za Uniju u vezi s financijskom pomoći snosi Moldova.

---

5 Uredba (EU, Euratom) br. 1046/2018 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

6 Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

7 Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

8 Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

9 Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

4. Prije provedbe makrofinancijske pomoći Unije Komisija provodi operativnu procjenu kvalitete moldavskih financijskih propisa, administrativnih postupaka te mehanizama unutarnje i vanjske kontrole koji su relevantni za takvu pomoć.

Članak 7.

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 8.

1. Komisija do 30. lipnja svake godine Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o provedbi ove Odluke u prethodnoj godini, zajedno s ocjenom te provedbe. U izvješću se:

(a) ispituje napredak u provedbi makrofinancijske pomoći Unije;

(b) procjenjuje gospodarsko stanje i izgledi Moldove, kao i napredak u provedbi mjera politike iz članka 3. stavka 1.;

(c) navodi poveznica između uvjeta ekonomske politike utvrđenih u Memorandumu o razumijevanju, trenutačne gospodarske i fiskalne uspješnosti Moldove te odlukâ Komisije o isplati obroka makrofinancijske pomoći Unije.

2. Najkasnije dvije godine nakon isteka razdoblja dostupnosti iz članka 1. stavka 4. Komisija podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o *ex post* evaluaciji u kojem se procjenjuju rezultati i učinkovitost isplaćene makrofinancijske pomoći Unije te mjera u kojoj se njome doprinijelo ostvarenju ciljeva pomoći.

Članak 9.

Ova Odluka stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednik	*Predsjednik*

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

1.2. Predmetna područja politike

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

1.4.2. Posebni ciljevi

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

1.4.4. Pokazatelji uspješnosti

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative

1.5.2. Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije" vrijednost je koja proizlazi iz intervencije Unije i predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

1.7. Predviđeni načini upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole

2.2.2. Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika

2.2.3. Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

3.2.5. Doprinos trećih strana

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća o pružanju dodatne makrofinancijske pomoći Republici Moldovi

1.2. Predmetna područja politike u strukturi ABM/ABB[10]

Područje politike: gospodarski i financijski poslovi

Aktivnost: međunarodni gospodarski i financijski poslovi

1.3. Vrsta prijedloga/inicijative

X Prijedlog/inicijativa odnosi se na **novo djelovanje**

☐ Prijedlog/inicijativa odnosi se na **novo djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja**[11]

☐ Prijedlog/inicijativa odnosi se na **produženje postojećeg djelovanja**

☐ Prijedlog/inicijativa odnosi se na **djelovanje koje je preusmjereno na novo djelovanje**

1.4. Ciljevi

1.4.1. Višegodišnji strateški ciljevi Komisije na koje se odnosi prijedlog/inicijativa

„Novi poticaj za zapošljavanje, rast i ulaganja: promicanje napretka izvan EU-a”

1.4.2. Posebni ciljevi

Posebni cilj br.

„Promicanje napretka izvan EU-a”

Predmetne aktivnosti u okviru strukture ABM/ABB

Aktivnosti povezane s Glavnom upravom ECFIN odnose se na:

(a) potporu makrofinancijskoj stabilnosti i promicanje reformi za poticanje rasta izvan EU-a, među ostalim redovitim gospodarskim dijalozima s ključnim partnerima i pružanjem makrofinancijske pomoći; i

(b) potporu procesu proširenja i provedbi EU-ove politike proširenja i politike susjedstva te drugim prioritetima EU-a u zemljama partnerima provođenjem ekonomske analize te ocjenjivanjem politika i savjetovanjem.

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

Navesti očekivane učinke prijedloga/inicijative na ciljane korisnike/skupine.

- doprinos pokrivanju potreba Moldove za vanjskim financiranjem u kontekstu znatnog pogoršanja njezine platne bilance zbog aktualne krize uzrokovane bolešću COVID-19,

[10] ABM: Activity-Based Management (upravljanje na temelju aktivnosti) – ABB: Activity-Based Budgeting (priprema proračuna na temelju aktivnosti).

[11] Kako je navedeno u članku 54. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

- ublažavanje potrebe partnera za proračunskim financiranjem,
- podupiranje fiskalne konsolidacije i vanjske stabilizacije u kontekstu programa MMF-a,
- podupiranje strukturnih reformi namijenjenih poboljšanju ukupnog makroekonomskog upravljanja, jačanju gospodarskog upravljanja i transparentnosti te poboljšanju uvjeta za održivi rast.

1.4.4. Pokazatelji uspješnosti

Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća

Moldavska tijela bit će obvezna redovito izvješćivati službe Komisije o nizu gospodarskih pokazatelja i dostaviti sveobuhvatno izvješće o poštovanju dogovorenih uvjeta politike prije isplate obrokâ pomoći.

Službe Komisije nastavit će nadzirati upravljanje javnim financijama nakon operativne procjene financijskih kanala i administrativnih postupaka u Moldovi provedene u lipnju 2020. Delegacija EU-a u partnerskoj zemlji uz to će redovito izvješćivati o pitanjima koja su relevantna za praćenje pomoći. Službe Komisije ostat će u bliskom kontaktu s MMF-om i Svjetskom bankom kako bi mogle iskoristiti saznanja iz njihovih tekućih aktivnosti u zemlji partneru.

Prijedlogom zakonodavne odluke predviđeno je i da se Vijeću i Europskom parlamentu podnosi godišnje izvješće s ocjenom provedbe operacije. Nezavisna *ex post* evaluacija pomoći provest će se u roku od dvije godine nakon isteka razdoblja provedbe.

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative

Pomoć će se isplatiti samo ako se ispune politički preduvjeti i postignu zadovoljavajući rezultati u provedbi gospodarskog programa dogovorenog između Moldove i MMF-a, koji je Odbor odobrio [20. prosinca 2021.], nakon niza prethodnih mjera koje su poduzela moldavska tijela. Osim toga, Komisija će s moldavskim tijelima dogovoriti posebne uvjete povezane s politikom, koji će biti navedeni u memorandumu o razumijevanju.

Planira se da će pomoć biti isplaćena u tri obroka. Isplata prvog obroka očekuje se sredinom 2022. Drugi obrok mogao bi biti isplaćen početkom 2023., a treći kasnije iste godine ili u prvoj polovini 2024., pod uvjetom da se mjere politike povezane sa svakim obrokom pravodobno provedu.

1.5.2. Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije" vrijednost je koja proizlazi iz intervencije Unije i predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.

Instrument makrofinancijske pomoći instrument je koji se temelji na politici i usmjeren je na ublažavanje kratkoročnih i srednjoročnih potreba za vanjskim financiranjem. U kontekstu aktualne pandemije bolesti COVID-19 makrofinancijska pomoć omogućit će nadležnim tijelima manevarski prostor za provedbu gospodarskih mjera za učinkovit odgovor na dugotrajnu pandemiju. Predloženom

makrofinancijskom pomoći poduprijet će se partnera u prevladavanju gospodarskih poteškoća pogoršanih zbog pandemije bolesti COVID-19 i doprinijeti promicanju makroekonomske i političke stabilnosti partnera. Makrofinancijska pomoć bit će dopuna sredstvima koja stavljaju na raspolaganje međunarodne financijske institucije, bilateralni donatori i druge financijske institucije EU-a. Na taj će način doprinijeti ukupnoj djelotvornosti financijske potpore koju pruža međunarodna zajednica te druge financijske pomoći EU-a, uključujući proračunsku potporu.

Nadalje, budući da se programom makrofinancijske pomoći osigurava dugoročno financiranje pod povlaštenim uvjetima, obično povoljnijima od onih koje nude drugi međunarodni ili bilateralni donatori, očekuje se da će se njime pomoći moldavskoj vladi da izvrši proračun bez fiskalnih odstupanja i doprinijeti održivosti duga.

Osim financijskog utjecaja predloženog programa makrofinancijske pomoći, njime će se ojačati predanost Vlade reformama te njezina težnja za bližim odnosima s Unijom u skladu sa Sporazumom o pridruživanju koji je stupio na snagu 2016. To će se, među ostalim, postići utvrđivanjem odgovarajućih uvjeta za isplatu pomoći. U širem kontekstu programom će se pokazati da je Unija spremna pomoći partnerima u Istočnom susjedstvu (uključujući Moldovu) u razdoblju gospodarskih poteškoća.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

Programi makrofinancijske pomoći partnerima podliježu *ex post* evaluaciji. U dosad provedenim evaluacijama (za dovršene programe makrofinancijske pomoći) zaključeno je da programi makrofinancijske pomoći doista doprinose poboljšanju vanjske održivosti, makroekonomskoj stabilnosti i provedbi strukturnih reformi u zemlji partneru, iako ponekad skromno i neizravno. U većini slučajeva programi makrofinancijske pomoći pozitivno su utjecali na platnu bilancu partnera i pomogle su smanjiti proračunska ograničenja. Donekle su potaknuli i gospodarski rast.

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

U višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021.–2027. rezervacije za zajmove makrofinancijske pomoći izdvojit će se iz Jamstva za vanjsko djelovanje u okviru instrumenta Globalna Europa (Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju). (Okvirni) kapacitet za davanje zajmova predviđen za makrofinancijsku pomoć dovoljan je za pokrivanje potreba tog programa i drugih programa makrofinancijske pomoći čija je provedba u tijeku.

Moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

Unija je jedan od glavnih donatora Moldove i podupire njezine gospodarske, strukturne i institucijske reforme i civilno društvo. Financijska pomoć Unije Moldovi u razdoblju 2014.–2020. iznosila je 518,15 milijuna EUR (višegodišnji okvirni program (MIP) za razdoblje 2021.–2027., koji je u pripremi). U tom kontekstu, makrofinancijska pomoć nadopunjuje druga vanjska djelovanja i instrumente Unije kojima se pruža potpora Moldovi. Usklađena je i s novim instrumentom Globalna Europa (Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju) i Instrumentom pretpristupne pomoći (IPA-III) za razdoblje 2021.–2027.

Ključna dodana vrijednost makrofinancijske pomoći u usporedbi s drugim instrumentima EU-a jest njezin doprinos stvaranju stabilnog makroekonomskog okvira, među ostalim promicanjem održive platne bilance i stanja proračuna, te

odgovarajućeg okvira za nastavak strukturnih reformi. Makrofinancijska pomoć nije redovita financijska potpora i ukida se čim partner ponovno uspostavi održivo stanje vanjskog financiranja.

Osim toga, makrofinancijska pomoć nadopuna je planiranim intervencijama međunarodne zajednice, posebno programima za prilagodbu i reforme koje podupiru MMF i Svjetska banka.

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

Zahvaljujući korištenju zajmova ovaj program makrofinancijske pomoći povećava učinkovitost proračuna EU-a učinkom poluge i troškovno je najučinkovitija opcija.

Komisija je ovlaštena pozajmiti sredstva na tržištima kapitala u ime Europske unije i Euratoma koristeći jamstvo proračuna EU-a. Cilj je pribaviti sredstva na tržištu po najpovoljnijim cijenama zahvaljujući vrhunskom kreditnom statusu EU-a/Euratoma (rejting „AAA”, koji su dodijelili Fitch, Moody's i DBRS, te „AA”, koji je dodijelio S&P, svi uz stabilne izglede) te ih potom u obliku zajma dodijeliti prihvatljivim zajmoprimcima u kontekstu davanja zajmova u okviru Mehanizma za europsku financijsku stabilnost, instrumenta pomoći platnim bilancama, makrofinancijske pomoći i projekata Euratoma. Uzimanje i davanje zajmova provodi se kao naizmjenična operacija, čime se proračun EU-a štiti od kamatnog ili deviznog rizika. Cilj pribavljanja sredstava po najpovoljnijim cijenama za uzimanje i davanje zajmova postignut je jer su te stope usklađene sa stopama usporedivih institucija (Europska investicijska banka, Mehanizam za europsku financijsku stabilnost i Europski stabilizacijski mehanizam).

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

X ograničeno trajanje

– ☐ na snazi od 2022. do 2024.

– ☐ financijski učinak od 2022. do 2024. za odobrena sredstva za preuzete obveze i od 2022. do 2025. za odobrena sredstva za plaćanje

☐ **Neograničeno trajanje**

– provedba s početnim razdobljem od GGGG do GGGG

– nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Predviđeni načini upravljanja[12]

X Izravno upravljanje koje provodi Komisija

– **X** putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije

– ☐ putem izvršnih agencija

☐ **Podijeljeno upravljanje** s državama članicama

☐ **Neizravno upravljanje** povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

– ☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile

– ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)

– ☐ EIB-u i Europskom investicijskom fondu

– ☐ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe

– ☐ tijelima javnog prava

– ☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge, u mjeri u kojoj su im dana odgovarajuća financijska jamstva

– ☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i kojima su dana odgovarajuća financijska jamstva

– ☐ osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.

– *Ako je navedeno više načina upravljanja, potrebno je pojasniti u odjeljku „Napomene”.*

Napomene

[12] Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BudgWeb: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Djelovanja koja će se financirati na temelju ove Odluke provest će se pod izravnim upravljanjem Komisije iz sjedišta i uz potporu delegacija Unije.

Pomoć je makroekonomske prirode i njezin je oblik u skladu s programom koji podupire MMF. Službe Komisije pratit će djelovanje na temelju napretka u provedbi aranžmana MMF-a te napretka u provedbi posebnih mjera reforme koje će se dogovoriti s tijelima partnera u memorandumu o razumijevanju, pri čemu će učestalost praćenja ovisiti o broju obroka (vidjeti i točku 1.4.4.).

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole

Djelovanja koja će se financirati na temelju ove Odluke provest će se pod izravnim upravljanjem Komisije iz sjedišta i uz potporu delegacija Unije.

Isplate makrofinancijske pomoći ovise o uspješnim revizijama i povezane su s ispunjavanjem uvjeta za svaki program. Komisija u bliskoj suradnji s delegacijama Unije pomno prati provedbu uvjeta.

2.2.2. Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika

Utvrđeni rizici

U pogledu predloženih programa makrofinancijske pomoći postoje fiducijarni rizici, rizici povezani s provedbom politike te opći politički rizici.

Postoji rizik od prijevara pri korištenju makrofinancijske pomoći. Budući da makrofinancijska pomoć nije namijenjena za točno određene troškove (za razliku od npr. financiranja projekata), taj se rizik odnosi na čimbenike kao što su opća kvaliteta sustava upravljanja u središnjoj banci partnera i ministarstvu financija, administrativni postupci, kontrolne i nadzorne funkcije, sigurnost informacijskih sustava i primjerenost unutarnje i vanjske revizije.

Drugi rizik proizlazi iz pretpostavke da partner neće moći ispuniti financijske obveze prema EU-u po predloženim zajmovima makroekonomske pomoći (rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza ili kreditni rizik), primjerice zbog značajnog dodatnog pogoršanja njegove platne bilance i fiskalnog položaja.

Sustavi unutarnje kontrole

Makrofinancijska pomoć podliježe postupcima provjere, kontrole i revizije, za čiju su provedbu nadležni Komisija, uključujući Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF), i Europski revizorski sud, kako je predviđeno člankom 129. Financijske uredbe.

Ex ante: Komisija provodi ocjenu mehanizama upravljanja i kontrole u zemlji korisnici. Za svaku zemlju korisnicu Komisija provodi *ex ante* operativnu procjenu financijskih kanala i mehanizama kontrole, prema potrebi uz tehničku podršku savjetnika. Provodi se analiza računovodstvenih postupaka, razdvajanja dužnosti i

unutarnje/vanjske revizije središnje banke i Ministarstva financija kako bi se pružila razumna razina sigurnosti u pogledu dobrog financijskog upravljanja. Ako se utvrde slabosti, one se pretvaraju u uvjete koje je potrebno ispuniti prije isplate pomoći. Prema potrebi se uspostavljaju posebni aranžmani za plaćanja (npr. namjenski računi).

Tijekom provedbe: Komisija provjerava periodične izjave partnera. Plaćanje podliježe: 1. praćenju provedbe dogovorenih uvjeta koje provodi osoblje Glavne uprave ECFIN u bliskoj suradnji s delegacijama EU-a i vanjskim dionicima, kao što je MMF, te 2. uobičajenom postupku kontrole predviđenom financijskim postupkom (model 2) koji se koristi u Glavnoj upravi ECFIN, uključujući provjeru ispunjavanja uvjeta za isplatu navedene pomoći koju provodi financijska jedinica. Isplata koja se odnosi na programe makrofinancijske pomoći može biti predmet dodatnih neovisnih *ex post* (dokumentacijskih i/ili terenskih) provjera koje provode službenici tima za *ex post* kontrole Glavne uprave. Takve provjere mogu se pokrenuti i na zahtjev nadležnog dužnosnika za ovjeravanje na osnovi daljnjeg delegiranja. Prekidi i suspenzije isplata, financijski ispravci (koje provodi Komisija) i povrati mogu se provoditi prema potrebi (dosad se to nije dogodilo) i izričito su predviđeni u sporazumima o financiranju s partnerima.

2.2.3. Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)

Zahvaljujući postojećim kontrolnim sustavima, kao što su *ex ante* operativne procjene ili *ex post* ocjene, stvarna stopa pogreške za isplate mikrofinancijske pomoći iznosila je 0 %. Nisu zabilježeni slučajevi prijevare, korupcije ili nezakonitih radnji. Programi makrofinancijske pomoći imaju jasnu logiku intervencije, koja omogućuje Komisiji da procijeni njihov utjecaj. Kontrole omogućuju potvrdu u pogledu osiguravanja i postizanja ciljeva i prioriteta politike.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevara.

Kako bi se smanjio rizik od zlouporabe, poduzeto je i poduzet će se više mjera.

Prvo, ugovor o zajmu sadržavat će niz odredbi o inspekcijama, sprečavanju prijevara, revizijama i povratu sredstava u slučaju prijevare ili korupcije. Uz to je predviđeno da će se isplata pomoći ovisiti o ispunjenju posebnih uvjeta politike, među ostalim u području upravljanja javnim financijama, s ciljem jačanja učinkovitosti, transparentnosti i odgovornosti. Osim toga, pomoć će se uplaćivati na poseban račun otvoren u središnjoj banci partnera.

Službe Komisije, u skladu sa zahtjevima Financijske uredbe, provele su operativnu procjenu financijskih kanala i administrativnih postupaka u Moldovi kako bi se uvjerile da su u postupcima za upravljanje programima pomoći, uključujući makrofinancijsku pomoć, osigurana primjerena jamstva. Procjena je provedena 2020. i obuhvaća područja kao što su izrada i izvršenje proračuna, unutarnja financijska kontrola u javnom sektoru, unutarnja i vanjska revizija, javna nabava, upravljanje gotovinom i javnim dugom te neovisnost središnje banke. Delegacije EU-a u predmetnom partneru nastavit će budno motriti kretanja u tom području. Komisija koristi i oblike proračunske potpore kako bi predmetnim partnerima pomogla da

poboljšaju svoje sustave upravljanja javnim financijama, a te napore snažno podupiru i drugi donatori.

Makrofinancijska pomoć podliježe postupcima provjere, kontrole i revizije, za čiju su provedbu nadležni Komisija, uključujući Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF), i Europski revizorski sud, kako je predviđeno člankom 129. Financijske uredbe.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

- Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	dif./nedif.[13]	zemalja EFTA-e[14]	zemalja kandidatkinja[15]	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
	14.02.01.70.06 [zajmovi u okviru MFP-a – EAG]	Dif.	Broj	Broj	Broj	Broj
	14.20.03.01 [bespovratna sredstva u okviru MFP-a]	Dif.	Broj	Broj	Broj	Broj

- Zatražene nove proračunske linije – nije primjenjivo

[13] Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.
[14] EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.
[15] Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

– ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.

– **X Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:**

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	6.	**Naslov 6. – „Susjedstvo i svijet”**

Glavna uprava: ECFIN			Godina **2021.**	Godina **2022.**	Godina **2023.**	Godina **2024.**	Godina **2025.**	**UKUPNO**
• Odobrena sredstva za poslovanje								
Proračunska linija[16]	Obveze	(1a)		10,8				**10,8**
14.02.01.70.06 [zajmovi u okviru MFP-a – EAG]	Plaćanja	(2a)		10,8				**10,8**
Proračunska linija	Obveze	(1b)		30				**30**
14.20.03.01 [bespovratna sredstva u okviru MFP-a]	Plaćanja	(2b)		20	10			**30**
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe[17]								
Proračunska linija 14.20.03.01		(3)					0,15	**0,15**
UKUPNA odobrena sredstva	Obveze	=1a+1b +3		40,8			0,15	**40,95**

16 Prema službenoj proračunskoj nomenklaturi.

17 Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

za GU ECFIN	Plaćanja	=2a+2b +3		30,8	10		0,15	**40,95**

• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)		40,8				**40,8**
	Plaćanja	(5)		30,8	10			**40,8**
• UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)					0,15	**0,15**
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 6. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	=4+6		40,8			0,15	**40,95**
	Plaćanja	=5+6		30,8	10		0,15	**40,95**

Ako prijedlog/inicijativa utječe na više od jednog naslova za poslovanje, ponovite prethodni odjeljak: (U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta))

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7	**Naslov 7. – „Europska javna uprava”**

U ovaj se dio unose „administrativni proračunski podaci”, koji se najprije unose u prilog zakonodavnom financijskom izvještaju (Prilog V. internim pravilima), koji se učitava u sustav DECIDE za potrebe savjetovanja među službama.

Glavna uprava: ECFIN			Godina **2021.**	Godina **2022.**	Godina **2023.**	Godina **2024.**	Godina **2025.**	**UKUPNO**
Ljudski resursi			0,034	0,044	0,022	0,011	0,011	**0,122**
Ostali administrativni rashodi				0,020	0,010			**0,030**
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	Odobrena sredstva		0,034	0,064	0,032	0,011	0,011	**0,152**
	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)		0,034	0,064	0,032	0,011	0,011	**0,152**

			Godina **2021.**	Godina **2022.**	Godina **2023.**	Godina **2024.**	Godina **2025.**	**UKUPNO**
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1.–7. višegodišnjeg financijskog okvira (referentni iznos)	Obveze	=4+6	0,034	30,864	10,032	0,011	0,161	**41.102**
	Plaćanja	=5+6	0,034	30,864	10,032	0,011	0,161	**41.102**

3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Navesti ciljeve i rezultate ⇩		Godina **2021.**		Godina **2022.**		Godina **2023.**		Godina **2024.**		Godina **2025.**		**UKUPNO**	
	Vrsta[18]	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Ukupni broj	Ukupni trošak
POSEBNI CILJ br. 1[19]													
– Rezultat 1	Isplate bespovratnih sredstava			1	20	2	10					3	30
– Rezultat 2	Izdvajanje rezervacija Jamstva za vanjsko djelovanje			3	10,8							3	10,8
– Rezultat 3	*Ex post* evaluacija									1	0,15	1	0,15
Međuzbroj za posebni cilj br. 1		–	–	1	20	5	10	–	–	1	0,15	7	30,15
UKUPNI TROŠAK		–	–	1	30,8	5	10	–	–	1	0,15	7	40,95

[18] Rezultati se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (npr.: broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica itd.).

[19] Kako je opisan u odjeljku 1.4.2. „Posebni ciljevi…”.

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

– **X Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:**

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	Godina **2021.**	Godina **2022.**	Godina **2023.**	Godina **2024.**	Godina **2025.**	**UKUPNO**
NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira						
Ljudski resursi	0,033	0,069	0,041	0,003	0,025	**0,171**
Ostali administrativni rashodi		0,020	0,010			**0,030**
Međuzbroj za NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira	0,033	0,089	0,051	0,003	0,025	**0,201**

Izvan NASLOVA 7.[20] višegodišnjeg financijskog okvira						
Ljudski resursi						
Ostali administrativni rashodi						
Međuzbroj izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira						

UKUPNO	0,033	0,089	0,051	0,003	0,025	**0,201**

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave.

[20] Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

3.2.3.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

– **X Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:**

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

		Godina **2021.**	Godina **2022.**	Godina **2023.**	Godina **2024.**	Godina **2025.**
	• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)					
20 01 02 01 (sjedište i predstavništva Komisije)		0,100	0,250	0,150	0,010	0,100
20 01 02 03 (delegacije)						
01 01 01 01 (neizravno istraživanje)						
01 01 01 11 (izravno istraživanje)						
Druge proračunske linije (navesti)						
	• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV)[21]					
20 02 01 (UO, UNS, UsO iz „globalne omotnice")		0,200	0,350	0,200	0,010	0,100
20 02 03 (UO, LO, UNS, UsO i MSD u delegacijama)						
XX 01 xx **yy zz** [22]	– u sjedištima					
	– u delegacijama					
01 01 01 02 (UO, UNS, UsO – neizravno istraživanje)						
01 01 01 12 (UO, UNS, UsO – izravno istraživanje)						
Druge proračunske linije (navesti)						
UKUPNO		**0,300**	**0,600**	**0,350**	**0,020**	**0,200**

XX se odnosi na odgovarajuće područje politike ili glavu proračuna.

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	Direktor Uprave D: nadgleda i upravlja programom, održava vezu s Vijećem i Parlamentom u postupku donošenja Odluke i odobravanja memoranduma o razumijevanju, pregovara s moldavskim tijelima o memorandumu o razumijevanju, analizira izvješća, predvodi misije i ocjenjuje napredak u ispunjavanju uvjeta. Načelnik odjela/zamjenik načelnika odjela Uprave D: pomaže direktoru pri upravljanju programom, održava vezu s Vijećem i Parlamentom u postupku donošenja Odluke i odobravanja memoranduma o razumijevanju, pregovara s moldavskim vlastima o memorandumu o razumijevanju i sporazumu o zajmu (zajedno s Glavnom upravom za proračun (GU BUDG)), analizira izvješća i ocjenjuje napredak u ispunjavanju uvjeta. GU BUDG (odjeli E1, E3 pod nadzorom direktora): pripremaju sporazum o zajmu, o njemu pregovaraju s moldavskim tijelima i dostavljaju ga na odobrenje nadležnim službama Komisije te objema stranama na potpis. Prate provedbu nakon stupanja na snagu sporazuma o zajmu. Pripremaju odluke Komisije o transakcijama uzimanja zajmova, prate podnošenje zahtjeva za uplatu sredstava, odabiru banke, pripremaju i izvršavaju financijske transakcije te isplaćuju sredstva Moldovi. Administrativno prate

[21] UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

[22] U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA").

	otplatu zajmova. Pripremaju odgovarajuća izvješća o tim aktivnostima.
Vanjsko osoblje	Ekonomisti, sektor makrofinancijske pomoći (Uprava D): pripremaju Odluku i memorandum o razumijevanju, održavaju vezu s tijelima i međunarodnim financijskim institucijama, provode revizijske misije, pripremaju izvješća službi Komisije i postupke Komisije u vezi s upravljanjem pomoći, održavaju vezu s vanjskim stručnjacima za potrebe operativne procjene i *ex post* evaluacije.

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

Prijedlog/inicijativa:

– **X može se u potpunosti financirati preraspodjelom unutar relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira (VFO).**

3.2.5. Doprinos trećih strana

U prijedlogu/inicijativi:

– **X ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.**

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

– **X Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.**